

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ

ตามหนังสือของกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ ๓๕๓๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายในหัวข้อ ดังต่อไปนี้

๑. การสั่งเพิกถอนการอนุญาตเพื่อให้สมาคมเล็กกิจการ ตลอดจนการลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามความในมาตรา ๕ และ ๗ แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๖ ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒ และ ๘๖ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๒๓๒

๒. มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๖ จำเป็นต้องยกเลิกพร้อมด้วยพระราชกฤษฎีกากำหนดวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๕ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ทั้งนี้ เพื่อให้มีให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๘

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. สำหรับปัญหาข้อแรก ผู้แทนสภาวัฒนธรรมแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ได้มีสมาคมหรือสโมสร ๒ - ๓ รายได้ก่อตั้งขึ้นและดำเนินกิจการเป็นส่วนใหญ่เพื่อการค้าอาหารและเครื่องดื่ม และการที่ก่อตั้งเป็นสมาคมหรือสโมสรก็เพื่อให้สิทธิบางประการ เช่น ไม่ต้องเสียภาษีบางอย่าง ได้แก่ภาษีโรงแรม-ภัตตาคาร และขายเครื่องดื่มได้โดยไม่จำกัดเวลาเป็นต้น จึงใคร่จะถอนการอนุญาตการก่อตั้งสมาคมหรือสโมสรเช่นนั้นเสีย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในข้อนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ก่อนอื่นจะต้องพิจารณาว่า สภาวัฒนธรรมแห่งชาติจะมีอำนาจควบคุมสมาคมหรือองค์กรต่าง ๆ ได้เพียงใด เมื่อพิจารณา มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว เห็นว่าสมาคมหรือองค์กรที่จะอยู่ในความควบคุมของสภาวัฒนธรรมแห่งชาตินั้น เฉพาะแก่สมาคมหรือองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติเท่านั้น มิใช่ว่าสมาคมหรือองค์กรต่าง ๆ จะอยู่ในความควบคุมทั้งหมดก็หาไม่ ฉะนั้นจึงเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาว่าสมาคมหรือสโมสรที่เป็นกรณีดังกล่าวข้างต้นนั้นมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติอันจะอยู่ในความควบคุมของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติหรือไม่ ถ้าไม่อยู่ในความควบคุม สภาวัฒนธรรมแห่งชาติก็ไม่มีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาต อย่างไรก็ตาม ถ้าสมาคมหรือองค์กรดังกล่าวแล้วดำเนินการฝ่าฝืนกฎหมาย

ประการใดก็อาจดำเนินการตามนัยแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ขอให้ศาลสั่งเลิกสมาคมหรือสโมสรนั้นๆ เสียก็ได้

๒. สำหรับปัญหาที่ว่า จำเป็นจะต้องยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวัฒนธรรมแห่งชาติเพื่อมิให้ขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องออกกฎหมายยกเลิกอีก เพราะเมื่อกฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ ก็เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๒